تحلیل

موافقت‌نامه پاریس به‌نفع چه‌کشورهایی عمل می‌کند؟

صمد محمدی
کارشناس سیاسی

موافقت‌نامه تغییر اقلیم پاریس، با هدف کاستن از انتشار گازهای گلخانه‌ای انسان‌ساخت در اجلاس بیست و یکم کنوانسیون تغییرات اقلیم (UNFCCC) در شهر پاریس فرانسه به تایید اولیه کشورهای شرکت‌کننده در اجلاس رسید. مطابق مبانی علمی موافقت‌نامه پاریس، گازهای گلخانه‌ای انسان‌ساخت که منابع اصلی منتشرکننده آنها، منابع انرژی مانند نفت و گاز هستند، عامل افزایش دمای کره زمین هستند. از مخالفان جدی مبانی علمی این موافقت‌نامه می‌توان روسیه و آمریکا را نام برد.

امنیت انرژی در حالت کلان به معنی تداوم مطمئن عرضه با قیمت مناسب است. بعد از کشف نفت اما هر وقت صحبت از امنیت انرژی می‌شد به معنای دسترسی آسان و کم‌هزینه به منابع پرمصرف نفت و گاز بود. در راستای همین مسأله، کشورهای بزرگ صنعتی به دنبال تنوع‌بخشی به منابع تأمین‌کننده این سوخت‌ها و به‌خصوص تنوع‌بخشی در خود منابع انرژی بودند. در جهان فعلی نیز انرژی یکی از محورهای اصلی سیاست‌ها و راهبردهای کشورهای صنعتی است. از این‌رو کشورهای صنعتی به‌خصوص کشورهای اروپایی تلاش می‌کنند بتوانند خود را از وابستگی در این محور حساس برهانند. ازاین‌رو به دنبال راه‌های دیگر برای تأمین انرژی می‌گردند. در این مسیر اما مانع بزرگی وجود دارد و آن‌هم هزینه‌های بالای تأمین انرژی از طریق منابع جدید و ارزان بودن تأمین انرژی از منابعی مانند نفت و گاز است که باعث جذاب شدن این منابع برای مصرف‌کنندگان می‌شود. این جذابیت اما به نفع کشورهای صنعتی بدون منابع انرژی نیست، چراکه همچنان باید به‌عنوان واردکننده انرژی و وابسته به کشورهای دارای منابع انرژی بمانند. یکی از راه‌های کاهش هزینه تأمین انرژی از منابع جدید افزایش تقاضا برای تأمین انرژی از این منابع است. از همین رو باید کشورهای دارنده فناوری این منابع بتوانند رقبای خود (کشورهای دارنده منابع انرژی) را از طریق به صفر رساندن منابع انرژی آنها کنار بگذارند.

صفر کردن مصرف منابعی مانند نفت و گاز حداقل سه مزیت برای کشورهای توسعه‌یافته ازجمله برخی کشورهای اروپایی صاحب فناوری مانند فرانسه، فنلاند، سوئد و... دارد. این کشورها از حامیان اصلی توافق پاریس نیز هستند.

۱ به صفر رسیدن مصرف منابع انرژی مانند نفت و گاز به معنای اوج‌گیری تقاضا برای انرژی‌های نوین است که فناوری آن در اختیار کشورهای معدودی است. این مسأله کمک خواهد کرد تا کشورهای دارنده فناوری انرژی‌های نوین که فاقد منابع انرژی نیز هستند، بتوانند از مسأله هزینه‌های بالای تولید انرژی از این منابع عبور کنند. چراکه می‌توانند این هزینه را از جیب دیگر کشورها تأمین کنند.

۲ کشورهای صاحب فناوری انرژی‌های نوین ازجمله کشورهای اروپایی که نام برخی از آنها ذکر شد، می‌توانند پس از چند قرن از واردکننده انرژی به صادرکننده انرژی تبدیل شوند. چراکه این کشورها در حوزه تأمین انرژی از طریق منابع تجدید پذیر بسیار پیشرفته هستند و می‌توانند بازارهای جهانی را تصاحب کنند. این تبدیل به معنای خارج شدن ابزار بزرگ تأثیرگذاری در معادلات بین‌المللی از دست کشورهایی مانند آمریکا، روسیه، عربستان و حتی ایران است.

۳ مسأله مهم دیگر این که کشورهای درحال‌توسعه دیگر نمی‌توانند به‌سرعت کشورهای توسعه‌یافته به نقطه مدنظر خود در توسعه اقتصادی و صنعتی برسند. چراکه دیگر از توسعه ارزان‌قیمت محروم خواهند شد و در واقع منابع انرژی ارزان‌قیمت را از دست می‌دهند. این موضوع باعث حفظ و حتی گسترش بازارهای کشورهای توسعه‌یافته برای فروش کالاها صنعتی‌شان خواهد شد.

شاید بتوان واکنش‌های منفی کشورهایی مانند روسیه، آمریکا، عربستان، قطر حتی کویت را هم در این راستا تحلیل کرد. چراکه کشوری مانند آمریکا معتقد است با اجرای توافق پاریس بیش از ۶/۵ میلیون نفر بیکار می‌شوند، ازاین‌رو از توافق پاریس خارج شد. روسیه نیز معتقد است صنایع این کشور جزو صنایع انرژی بوده و اجرای این توافق‌نامه می‌تواند مانع توسعه روسیه شود. کشورهایی مانند عربستان، قطر و کویت نیز نمی‌خواهند ابزار معاش خود و نیز ابزار تأثیرگذاری‌شان را در حوزه بین‌المللی از دست بدهند.

اعلام آزادی شیخ زکزاکی برای خروج از نیجریه

جنبش اسلامی شیعیان نیجریه در توییتر اعلام کرد، دادگاه حکم کرده شیخ زکزاکی و همسرش می‌توانند برای درمان از نیجریه خارج شوند و به هند بروند. البته شرایط این درمان باید تحت نظارت دولت نیجریه باشد. دادگاه نیجریه چند روز پیش حکم کرده بود جنبش اسلامی شیعیان یك گروه تروریستی است. از همین رو تصور می‌شود تصمیم دولت نیجریه برای بیرون راندن رهبر این جنبش باشد. هنوز جزئیات این تصمیم روشن نشده است. / ایسنا

روابط‌مان با ایران راهبردی است

بثینه شعبان، مشاور سیاسی و رسانه‌ای رئیس جمهور سوریه با اعلام این‌که سوریه از زمان پیروزی انقلاب اسلامی با ایران روابط تاریخی و راهبردی دارد، تأکید کرد این روابط تحت‌تأثیر سخنان کسانی قرار نمی‌گیرد که به‌سود صهیونیسم و اسرائیل به ایران حمله می‌کند. وی درباره جولان نیز گفت: جولان یك منطقه سوری مانند سایر مناطق کشور است که باز پس گرفته خواهد شد. / تسنیم

هزینه یك سیستم از گنبد آهنین ۵۰ میلیون دلار است و قیمت هر موشك آن بیش از ۴۰ هزار دلار تخمین زده می‌شود

عکس: رویترز

رسانه‌های صهیونیستی می‌گویند تاکنون ۳۰ سرباز متصدی «گنبد آهنین» به سرطان مبتلا شده‌اند

گنبد سرطانی!

رحیم محمدی
بین‌الملل

بعد از اعتراف فرماندهان صهیونیستی به ناکارآمد بودن سامانه دفاعی گنبد آهنین و اثبات ناتوانی این سامانه در برابر موشك‌های مقاومت فلسطینیان، حال خبرهایی می‌رسد که نشان می‌دهد این سامانه بیماری‌زا بوده و از این بابت خطرات دیگری را متوجه دست‌اندرکارانش می‌کند. سامانه گنبد آهنین یکی از پرهزینه‌ترین سامانه‌های پدافندی در سطح جهان است که رژیم صهیونیستی برای درامان ماندن از موشك‌های فلسطین آنها را در سراسر سرزمین‌های اشغالی مستقر کرد. مقامات اسرائیلی بعدها در وصف این سامانه زیاده‌گویی کردند و حتی قول فروش آن را به چند کشور دادند، اما به‌زودی معلوم شد گنبدهای آهنین چیزی بیش از گنبدهای کاغذی نیست.

به گزارش روسیا الیوم، دو روز پیش شبکه ۱۳ تلویزیون رژیم صهیونیستی اعلام کرد حدود ۳۰ سرباز اسرائیلی که در سامانه گنبد آهنین مشغول کار بوده اند به سرطان مبتلا شده اند. به گزارش این منبع، هم‌اکنون مسؤلان اسرائیلی درحال انجام آزمایش‌ها و بررسی‌هایی هستند تا بفهمند آیا مبتلا شدن این سربازان به سرطان با کارشان مرتبط است یا خیر؟ ارتش رژیم صهیونیستی اخیرا اقدام به استقرار سامانه گنبد آهنین در مرزهای غزه کرده بود تا به این وسیله شهرك‌های یهودی نشین را از اصابت موشك‌های فلسطینی مصون دارد.

سامانه گنبد آهنین یك سامانه دفاع هوایی موشکی است که با موشك‌های کوتاه‌برد و راکت‌ها مقابله می‌کند. این سامانه تاکنون ناکارآمدی خود را بارها در جنگ با فلسطینی‌ها نشان داده است. هربار ده‌ها موشك به صورت همزمان از غزه به سمت شهرك‌های یهودی‌نشین شلیك می‌شود و سامانه گنبد آهنین تنها موفق به خنثی کردن تعداد معدودی از آنها می‌شود. یعقوب آمیدرور، رئیس سابق بخش پژوهشی سازمان اطلاعات نظامی رژیم صهیونیستی درباره دلایل شکست گنبد آهنین در برابر موشك‌های فلسطینی می‌گوید: وقتی موشکی به هدفی که کمتر از چند کیلومتر (با گنبد آهنین) فاصله دارد، شلیك شود، ما فرصت کافی برای رهگیری آن نداریم. شبکه بی.بی.سی انگلیس نیز در گزارشی به ناکارآمدی سامانه گنبد آهنین اعتراف کرد و نوشت: پدافند موسوم به گنبد آهنین به‌دلیل شمار زیاد راکت‌ها نتوانست شماری از آنها را رهگیری و نابود کند. این راکت‌ها به مناطق مسکونی (شهرك‌ها و مناطق صهیونیست‌نشین) خوردند و کشته به بار آوردند. به گفته بی.بی.سی، راکت‌های فلسطینی که بیشترشان با فناوری ابتدایی و به‌صورت دست‌ساز در خود غزه ساخته می‌شود، هدفمند و هدایت‌شده نیستند و معمولا کور شلیك می‌شوند!

چرا گنبد آهنین؟

از سال ۲۰۰۰ به بعد رژیم صهیونیستی به‌رغم توان نظامی در حوزه‌های موشکی، هسته‌ای، دریایی و هوایی در موضع دفاع قرار گرفت و با اصابت راکت‌های کوتاه‌برد نیروهای مقاومت به شهرك‌ها، پرستیژ نظامی خود را از دست داد. تل‌آویو برای تقابل با این مشکل، سرمایه‌گذاری وسیعی بر سامانه‌های موشکی کرد. گنبد آهنین، پاتریوت، حیتس، ثاد، فالانکس، عصای سحرآمیز و... بخشی از تلاش‌های ارتش رژیم برای بازدارندگی در مقابل موشك‌ها و راکت‌های مقاومت بود. بخش زیادی از کمك‌های سالانه آمریکا به ارتش رژیم صهیونیستی نیز صرف خرید سامانه‌های موشکی و دفاعی شد. بعد از تجربه جنگ لبنان و به‌خصوص شکست ارتش رژیم صهیونیستی در مقابل حزب‌ا... در تابستان ۲۰۰۶ میلادی (جنگ ۳۳ روزه) بود که رژیم صهیونیستی به طور جدی به فکر تقویت سیستم دفاع موشکی خود افتاد. با توسعه توان موشکی حزب‌ا... لبنان از یك سو و گروه‌های مقاومت فلسطینی مستقر در غزه از سوی دیگر، رژیم صهیونیستی دست به دامن کارخانه‌های تسلیحاتی خود شد تا برای حل این مشکل چاره‌ای اندیشیده و سامانه دفاعی جدیدی را تعبیه کنند.

ویژگی‌های گنبد آهنین

نخستین نسل این سامانه در سال ۲۰۱۱ معرفی شد. سیستم دفاع ضدموشکی گنبد آهنین یك سامانه دفاع زمین به هوای توسعه داده‌شده توسط صنایع دفاعی رافائل این رژیم و برای مقابله با انواع موشك‌ها و تهدیدات هوایی ساخته شده است. بنابر ادعای فرماندهان ارتش صهیونیستی، این سامانه توانایی تشخیص آن را دارد که کدام موشك به سمت مناطق مسکونی و کدام به سمت مناطق بی‌خطر می‌رود و از قابلیت درگیری با چندین هدف نیز برخوردار است. شرکت تولید تسلیحات رافائل، سال‌ها برای طراحی و ساخت گنبد آهنین وقت صرف کرد و آمریکا هم بخش مهمی از هزینه تحقیقات این پروژه تسلیحاتی را تقبل کرد. برخی از قطعات گنبد آهنین هم در کارخانه‌های نظامی آمریکا ساخته می‌شود. این سامانه شامل سه قسمت مجزاست. یکی رادار چند منظوره، دیگری مرکز کنترل سلاح و مدیریت نبرد و سوم واحد آتش به همراه رهگیر مخصوص که قادر به انهدام موشك‌ها در آسمان می‌شود.

یك بار مجله دیفنس نیوز آمریکا ضمن معرفی این سامانه برخی از نقاط ضعف آن را هم برشمرد. به گزارش این منبع، بزرگ‌ترین ضعف گنبد آهنین هزینه‌های بالای آن است؛ زیرا هزینه یك سیستم از گنبد آهنین ۵۰ میلیون دلار است و قیمت هر موشك آن بیش از ۴۰ هزار دلار تخمین زده می‌شود. این مسأله باعث می‌شود که اسرائیل مجبور باشد برای هر موشك ارزان مقاومت یك موشك ۴۰ هزار دلاری شلیك کند. تازه در شرایطی که میزان موفقیت این موشك نیز بیش از ۲۰ درصد تخمین زده نمی‌شود؛ به همین دلیل ارتش رژیم صهیونیستی در آماری رسمی در سال ۲۰۱۵ اعلام کرد حدود ۳۳۶۰ موشك از غزه به سمت اسرائیل شلیك شده که گنبد آهنین تنها موفق به نابودی ۵۸۴ موشك شده است.

سامانه گنبد آهنین یك سامانه دفاع هوایی موشکی است که با موشك‌های کوتاه‌برد و راکت‌ها مقابله می‌کند. این سامانه تاکنون ناکارآمدی خود را بارها در جنگ با فلسطینی‌ها نشان داده است

پایان یک افسانه

مقاومت فلسطین آبان ۹۷ با شلیك ۴۷۰ موشك به سرزمین‌های اشغالی شکست سختی بر رژیم صهیونیستی تحمیل کرد. رسانه‌های رژیم صهیونیستی اعلام کردند سامانه دفاع موشکی گنبد آهنین توانسته صد موشك از میان ۴۷۰ موشك را رهگیری کند. در واقع فقط ۲۱ درصد از موشك‌های شلیك‌شده توسط سامانه گنبد آهنین رهگیری شده بود. در جریان جنگ اخیر نوار غزه (اردیبهشت ۹۸) نیز از ۶۹۰ موشك شلیك شده به سرزمین‌های اشغالی، گنبد آهنین فقط ۲۴۰ موشك یعنی ۳۴ درصد از آنها را نابود کرد. نکته تاثیرگذار در این مورد این بود که سرایا القدس شاخه نظامی جنبش جهاد اسلامی اعلام کرد برای نخستین بار از موشك بدر-۳ در پاسخ به حملات اسرائیلی به نوار غزه، استفاده کرده است. موشك بدر- ۳ با سرعت بالایی که دارد، قادر به عبور از سامانه ضد موشکی گنبد آهنین است. این نکته نیز قابل تامل است که برای مقابله با هر موشك فلسطینی باید بین یك تا ۳ موشك از گنبد آهنین شلیك شود. از این رو با یك محاسبه ابتدایی می‌توان گفت برای مثال صهیونیست‌ها برای مقابله با ۶۹۰ موشك مقاومت بیش از ۱۴۰۰ موشك از گنبد آهنین شلیك کرده‌اند و هزینه آن بالغ بر ۷۰ میلیون دلار می‌شده است. این در حالی است که هزینه موشك‌های مقاومت که با وسایل ابتدایی در داخل نوار غزه تهیه می‌شوند، در گران‌ترین حالت ده‌هزار دلار خواهد بود.

خبرهای کوتاه

هشتگ «تروریست‌های ترامپ» ترند شد

پس از وقوع دو تیراندازی مرگبار در دو ایالت آمریکا، که عامل یکی از آنها مشخصا خود را فردی نژادپرست نامید، شمار زیادی از کاربران توییتر هشتگ «تروریست‌های ترامپ» را به ترند روز تبدیل کردند. دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا برای فرار از سرزنش‌ها، تمامی توییت‌های نژادپرستانه خود را که پیشتر منتشر کرده بود، پاك کرد. یکی از فعالان حقوق شهروندی در حساب شخصی توییتر خود نوشت: اکنون ترامپ در حال پاك کردن توییت‌هایی است که در آن مهاجران را «مهاجم» می‌خواند، حال آن‌که او الهام‌بخش تیرانداز ال‌پاسو بود که ۲۰ نفر را کشت. / فارس

۲۰ کشته در حمله نیروهای حفتر

نیروهای شرق لیبی تحت امر خلیفه حفتر موسوم به ارتش ملی لیبی با حمله به یك مراسم عروسی در جنوب لیبی ۲۰ نفر را به قتل رساندند. رحمه آدم، نماینده پارلمان لیبی گفت یکشنبه شب این حمله صورت گرفته است. مرزق محمد عمر، عضو شورای شهر مرزق نیز گفت یك هواپیمای نظامی حفتر محله مسکونی القلعه که شهروندانی از قبیله التبو ساکن آن هستند، بمباران کردند. نیروهای حفتر از بیش از چهار ماه پیش حملات خود به طرابلس را آغاز کرده‌اند، اما تاکنون موفق نشده‌اند به این شهر نفوذ کنند. / فارس

ورود ریاض به مواجهه با ایران فاجعه‌بار است

احمد بن عبدالعزیز، برادر شاه عربستان مخالف ورود ریاض به هرگونه مواجهه نظامی با ایران بوده و نتایج آن را برای ریاض فاجعه بار ارزیابی کرده است. پایگاه تاکتیکال ریپورت که در حوزه ارائه داده‌های اطلاعاتی در زمینه انرژی و دفاع در خاورمیانه فعالیت دارد، به نقل از برخی منابع در کاخ پادشاه سعودی نوشت، احمد بن عبدالعزیز گفته، اگر ولیعهد قصد پیوستن به ائتلاف آمریکایی - انگلیسی برای مواجهه نظامی با ایران را داشته باشد، وی با این مساله مخالفت خواهد کرد. / العالم

حملات گسترده پهپادی به فرودگاه‌های عربستان

سخنگوی نظامی انصارا... یمن از سه حمله پهپادی به فرودگاه‌های أبها، پایگاه ملك خالد و فرودگاه نجران خبر داد. سرتیپ یحیی سریع گفت این حملات با دقت به اهداف مورد نظر اصابت کردند. عملیات اول آشیانه‌های پهپادها در فرودگاه نجران را هدف گرفت که هدف‌گیری به‌صورت مستقیم انجام و به تعطیلی ناوگان هوایی در فرودگاه منجر شد. عملیات دوم مواضع نظامی مهم و حساس در پایگاه ملك خالد در خمیس مشیط را هدف گرفت. / ایسنا

کشمیر در آستانه تنش‌های جدید

همزمان با تشدید تدابیر امنیتی در کشمیر، دولت هند اعلام کرد خودمختاری این منطقه از این پس لغو می‌شود

دولت هند روز گذشته طی حکمی خودمختاری کشمیر را لغو کرد. همزمان این کشور تدابیر امنیتی را در این منطقه مناقشه‌برانگیز تشدید کرد. تصمیم جدید دولت هند یك بار دیگر منطقه کشمیر را در آستانه دور جدیدی از تنش قرار داده و حتی بیم رویارویی جدید دو همسایه اتمی یعنی پاکستان و هندوستان دور از انتظار نیست.

به گزارش ایسنا، این حکم دولت هند ساعاتی پس از تنگ‌تر شدن حلقه محاصره امنیتی در این منطقه انجام گرفت. امیت شاه، وزیر کشور هند به پارلمان گفت، حکمی امضا شده که ماده ۳۷۰ قانون اساسی را که به جامو و کشمیر (اغلب مسلمان‌نشین) خودمختاری می‌دهد، لغو می‌کند. این حکم فورا وارد فاز اجرایی شد. همزمان اعلام شد نارندرا مودی، نخست‌وزیر هند ریاست یك جلسه امنیت ملی را بر عهده گرفته است. مودی و ناسیونالیست‌های هندوی حزب بهاراتیا جاناتای، اوایل امسال مجددا با دستورکاری که شامل حذف حقوق ویژه کشمیری‌ها طبق قانون اساسی هند بود، در انتخابات برنده شدند. کشمیر از زمان استقلال هند و پاکستان در سال ۱۹۴۷ بین دو کشور تقسیم شده است.

محاصره امنیتی نامحدود کشمیر از روز گذشته کلید خورد و همزمان هزاران سرباز جدید در پایگاه‌های پلیس و ساختمان‌های دولتی اطراف این منطقه پرتنش مستقر شدند. نیروهای دولتی هند شامگاه یکشنبه موانع آهنی و سیم خاردار در جاده‌ها و تقاطع‌هایی مستقر کردند. خدمات اینترنتی تلفن‌های همراه نیز در این منطقه قطع شده است. به گزارش آسوشیتدپرس، هند همچنین دستور خروج گردشگران و هندوهای زائر را از این منطقه صادر کرده است. پاکستان و هند یکدیگر را مقصر تنش‌های مرزی می‌دانند. سازمان ملل از هر دو طرف - هند و پاکستان - خواست خویشتندار باشند.

هنگ‌کنگ فلج شد

با اعلام اعتصاب عمومی از سوی مخالفان در هنگ کنگ این منطقه به حالت فلج درآمد. کری لام، رهبر هنگ‌کنگ با هشدار نسبت به تبعات اعتراضات مردمی گسترده و تحصن ساکنان این دولت‌شهر، گفت این منطقه به آستانه وضعیت بسیار خطرناکی رسیده است. وی در یك نشست مطبوعاتی تصریح کرد: اخیرا دیدیم بعضی‌ها مذبوحانه و بی‌پرواگفته‌اند پس گرفتن هنگ‌کنگ، انقلاب عصر ماست (اشاره به یکی از شعارهای معترضان) و تلاش کرده‌اند تا حاکمیت ملی کشور را زیر سؤال ببرند. به جرأت می‌توانم بگویم که هدف از چنین شعاری براندازی هنگ کنگ و تخریب کامل زندگی متعالی هفت میلیون نفر است.

به گزارش مهر، کری لام این سخنان را در حالی ایراد کرد که سامانه حمل و نقل عمومی هنگ‌کنگ به دلیل اعتراض‌های عمومی تعطیل شده بود. هنگ‌کنگ در حال حاضر شدیدترین بحران سیاسی خود را از سال ۱۹۹۷ تاکنون تجربه می‌کند. حدود دو ماه است که این منطقه شاهد اعتراض‌های خیابانی گسترده و خشونت‌های روزافزون بوده است. ابتدا اعتراضات متوجه لایحه‌ای

موسوم به لایحه استرداد بود که در نهایت دولت عقب‌نشینی کرده و آن لایحه را لغو کرد. با این حال معترضان مطالبات خود را بالا برده و خواستار استقلال این منطقه از چین شدند. هنگ‌کنگ ۲۲ سال پیش پس از پایان مدت قرارداد استعمار از سوی بریتانیا به جمهوری خلق چین بازگشت. با این حال این منطقه، نظام سیاسی خودمختار منحصر به‌فرد خود را دارد. به دلیل اعتصابات، حمل و نقل در هنگ‌کنگ از بامداد دیروز مختل و بیش از ۱۵۰ پرواز خروجی داخلی لغو شد. معترضان همچنین جاده‌ها و قطارهای اصلی را مسدود کردند و فروشگاه‌ها و اکثر شرکت‌ها هم تعطیل شدند.